

Jaarverslag 2019 en 2020
Stichting Residenties in Utrecht

Dossiernummer 6767259 (en dossiernummer 5769683)

vastgesteld door het bestuur op 28 mei 2021

Inhoud

Introductie	3
1 Inhoudelijke verantwoording 2019-2020	4
1.1 Residenties in het kort	4
1.2 De Residenten	4
1.3 Publiek en partners	6
2 Bestuur en organisatie	8
2.1 Oprichting Stichting Residenties	8
2.2 Bestuur en governance	8
2.3 Bureau	9
2.4 Redactieraad	10
3 Jaarrekening	12
4 Toelichting jaarrekening	13
4.1 Toelichting baten	13
4.2 Toelichting lasten	14
Bijlage 1 Residenten in 2019-2020	15
Bijlage 2 Activiteitenoverzicht Residenties 2019 - 2020	20

Introductie

Voor u ligt het jaarverslag van Stichting Residenties over de periode 2019 en 2020. Het is de eerste jaarrekening van Stichting Residenties: Residenties bestond eerder als project onder Stichting PUMP (separate subsidietoekenning met dossiernummer 5769683). Deze jaarrekening is een terugblik, maar in deze introductie starten we graag even in het nu.

Het is mei 2021. We geven met groot plezier invulling aan het eerste jaar dat Residenties in de vierjarige Cultuurnota is opgenomen. Ondanks corona draaien onze residentieprogramma's volop: **Richard Gregory** werkt – vanuit Engeland – met studenten HKU aan zijn werk Ark, dat SPRING presenteert in september 2021. Als hij en zijn gezelschap Quarantine – overigens een toepasselijke naam – weer naar Utrecht kunnen komen, diepen we zijn residentie verder uit. **Randa Awad** reflecteert vanuit haar internationale schrijverschap op Utrecht. Zij leert van ons netwerk, wij van het hare, en delen met veel plezier haar literaire werk.

Amparo González Sola woont inmiddels in Nederland en ze bouwt haar connecties steeds verder uit. Ze zoekt constant naar nieuwe wegen om haar ideeën vorm te geven. Met therapeuten in Den Dolder, met het ROC Midden-Nederland, met (inter)nationale wetenschappers, en betreft het netwerk Kunst & Gezondheid, samen met de Radboud Universiteit Nijmegen.

Bellingcat deed zeer gewaardeerde bootcamps met (net afgestudeerde) journalisten, designers en studenten in media, vormgeving en journalistiek. Is bezig met een eigen bezinning, die ertoe leidt dat trainingen binnen onderwijs momenteel minder aandacht krijgen. Maar staat wel paraat om, met dank aan Residenties, het ROC MN in te schakelen als pilot voor het trainingsdeel van de Bellingcat site.

Aeham Ahmad blijft op aanvraag beschikbaar. Gaf bijvoorbeeld in 2020 nog een imposante workshop in een speeltuin van Dock in Overvecht, met ROSA.

We startten een reeks **Reflecties**, waarbij onze internationale kunstenaars hun inzichten en lessen over corona, en onze aangepaste manier van werken en ontmoeten, digitaal deelden. We staan aan het begin van een serie **gesprekken over impact** die we samen met wijkcultuurhuis Het Wilde Westen en Amparo ontwikkelen: begrijpen wat je doet, vertellen, zonder aantallen. We doen dit met een groeiende achterban van beleidsmedewerkers, fondsen, universiteit, kunstenaars en makers. Met onderzoek vanuit Hogeschool Utrecht en Radboud Universiteit, met studenten zorg en kunst, met LKCA en DutchCulture.

We maken nieuwe plannen, met potentiële nieuwe residenten: **Carlos Amoraes**, als hij weer in Utrecht komt; **Alaa Munawi**, Libanees kunstenaar in Nederland wonend, zoekend naar wegen om zijn praktijk als internationale kunstenaar in Nederland vorm te geven.

We ontleden onze werkwijze, met als doel die zichtbaar en overdraagbaar te maken naar fondsen, subsidiënten, kunstenaars, en partners. Besturen van een programma dat organisch groeit – wat betekent dat? Ook hierin trekken we op met Het Wilde Westen en Hogeschool Utrecht.

Dat is 2021 voor ons. We hebben er zin in. Residenties te laten groeien, ook in de komende vier jaar.

Bestuur Stichting Residenties

Sanne Scholten, voorzitter

Marian ter Haar, bestuurslid

1 Inhoudelijke verantwoording 2019-2020

In dit hoofdstuk gaan we in op de activiteiten die we in 2019 en 2020 ondernamen en wat deze teweegbrachten. Voordat we dat doen, staan we nog even stil bij wat Residenties is en hoe we werken.

1.1 Residenties in het kort

Residenties stuurt aan op sociale, interactieve en educatieve ontmoetingen tussen een internationale kunstenaar en stad en regio Utrecht. Die ontmoetingen krijgen vorm in langdurige werktrajecten waarbij de kunstenaar zich aan Utrecht verbindt en samenwerkt in zorgvuldig geplande projecten met diverse Utrechtse organisaties en hun achterban.

De makers/denkers zijn toonaangevende, verrassende, kundige en inspirerende kunstenaars uit het buitenland. Het zijn immers veelal kunstenaars die zichtbaar verandering entameren. Omdat zij uit het buitenland afkomstig zijn, brengen ze Utrecht een frisse blik op de stad, roepen ze nieuwsgierigheid op en voelt het lokale netwerk de urgentie met hen samen te werken.

Makers/denkers worden uitgenodigd door organisaties die deel uitmaken van het voortdurend groeiend netwerk van Residenties in Utrecht. Dat zijn culturele organisaties, onderwijsinstellingen en organisaties uit het sociale domein. Residenties doorbreekt hiermee muren. We overbruggen vanuit kunst en cultuur en brengen verbinding in de samenleving.

Residenties is inmiddels geen pilot meer te noemen, maar blijft een innovatief project, is een voortrekker in het ontwikkelen van haar werkwijze door en met de stad, waar flexibiliteit om aan te kunnen haken bij maatschappelijk relevante vraagstukken voorop staat.

We leerden de afgelopen twee jaar van onze nieuwe werkwijze. Reciprociteit – het wederkerig maken van de relatie tussen de kunstenaar en Utrecht - is de essentie van onze programma's. Wat heeft de kunstenaar Utrecht te bieden – op zo'n manier dat steeds weer nieuwe groepen Utrechters en Utrechtse organisaties kunnen samenwerken met de kunstenaar? Wat kan de stad aan de kunstenaar geven voor diens artistieke groei; welke netwerken zijn fijn om mee kennis te maken? We merken dat we in deze werkwijze uniek zijn. Intensieve werkprocessen staan daarbij voorop, met actief participerende deelnemers, organisaties, publiek. Deze werkwijze heeft veel meer ervaring, experiment en onderzoek. Met onze residenten, onze samenwerkingspartners en met onderzoek, groeien we verder en brengen we onze werkwijze meer en meer naar buiten.

1.2 De Residenties

Residenties

In onze subsidieaanvraag 2019-2020 stelden we:

1. Residenties nodigt tweemaal per jaar vooraanstaande internationale kunstenaars en wetenschappers uit. Artistieke en academische pioniers die zich met vernieuwende methodes of werkvormen richten op actuele maatschappelijke thema's. Pioniers die bereid zijn zich voor langere tijd aan Utrecht te binden en hun eigen internationale kennis en vraagstukken te delen

met het Utrechts netwerk. Verspreid over een jaar verblijven deze residenten met regelmaat in Utrecht en doen ze onderzoek in de culturele context van Utrecht, waarbij jong talent nadrukkelijk betrokken is.

De praktijk leert ons dat Residenties niet te kaderen zijn binnen een jaar. Waar interesse groeit, mogelijkheden zich aandienen, een groeiend netwerk betrokken wil worden bij de residenties, willen we niet de gestelde termijn stellen boven de inhoud en verdieping van het residentieprogramma stellen.

2. De komst van de residenten staat aan de basis van een keten van duurzame verbintenis, zowel tussen Utrechtse instellingen onderling als met de resident en diens internationale achterban. Projecten voor de toekomst worden gesmeed, ook als zij resident af zijn.

Deze werkwijze vraagt om een geleidelijk proces, en is per resident verschillend. De ene resident behoeft de steun in de rug van Residenties langer dan de ander.

We leerden dat deze organische groei onze kracht is, en de kern van ons programma. Een residentie starten we, zonder tijdsbeperking. Dat geeft ons de kans rondom een resident steeds meer organisaties en achterban te verbinden en daardoor de residenties steeds breder in de stad te doen landen.

2019

De in 2018 ingezette residenties met Aeham Ahmad en Eliot Higgins / Bellingcat lopen voort in 2019.

Met **Aeham Ahmad** indien onze partners vragen om nieuwe input, zoals bv een optreden bij tv-programma Vrije Geluiden van de VPRO.

De **Bellingcat**-residentie heeft juist in 2019 en 2020 een verdieping doorgemaakt, zowel naar de Bellingcat-organisatie als in Utrecht. Los van de inhoud - die studenten van vele opleidingen, politie, pers en designers verbindt rondom onderzoeksjournalistiek - leerden we van dit traject dat gezamenlijke fondswerving een manier is om onze financiën te versterken. Een subsidieaanvraag met Bellingcat en Stichting Journallab bij het Stimuleringsfonds voor de Journalistiek werd gehonoreerd voor € 35.000. Het is een prachtig resultaat dat ROC MN nu zelfstandig een eigen traject onderzoeksjournalistiek heeft, als eerste mbo in Nederland.

Bellingcat over haar residentie:

“De bootcamps hebben ons een aantal dingen laten inzien:

- ✓ Ons geloof versterkt dat open source onderzoek voor iedereen is (geen specifieke journalistieke achtergrond nodig)
- ✓ Ons geloof versterkt dat samenwerken met diverse groepen een waardevolle toevoeging is aan onderzoek
- ✓ Nieuwe inzichten gebracht in onderzoeksmethode en trainingsmethode
- ✓ Nieuwe inzichten gebracht over onze *editorial policies* (lengte van artikelen, visualisatie etc)
- ✓ Nieuwe inzichten gebracht over ethische principes
- ✓ Ons heel veel geleerd over werken met studenten en onze rol in onderwijs”

Amparo González Sola en **Richard Gregory** startten in 2019 hun residenties, die beide in 2020 voortlopen. Amparo had ruimte te groeien – verslag vindt u terug op onze site; de residentie van Richard beleefde na de start in 2019 in 2020 een sta-op—de-plaats vanwege de corona-pandemie. Al uitgedachte werkvormen, samen met HKU, konden verder worden vormgegeven, maar het uitdiepen van verdere connecties met Utrecht vraagt om fysiek contact.

2020, corona

Residenties werkt normaal vanuit fysieke contactmomenten tussen de internationale residenten en Utrechtse organisaties uit cultuur, onderwijs en maatschappij. Residenten kunnen hun activiteiten in

bedachte vorm momenteel niet voortzetten, kunnen niet reizen, en in overleg met hen en betrokken Utrechtse organisaties werden in maart 2020 alle activiteiten uitgesteld conform de RIVM-richtlijnen. Residenties heeft sindsdien met haar residenten, waarvan een aantal (deels) in Nederland werkt, gezocht naar vormen en thema's, die fluctueren met de huidige maatregelen in de samenleving. Keer op keer blijkt dat de residentie-activiteiten geen grote aantallen nodig hebben om richtinggevende keuzes te kunnen bereiken bij deelnemers en kunstenaars. Een werkwijze die – zo hoorden we het afgelopen jaar meermaals - door een aantal collega's uit de culturele sector juist als voorbeeld gezien: waar eerst aarzelend werd gedacht of kunstenaars wel de vraag kan worden voorgelegd een intense verbinding met Utrecht aan te gaan, wordt gemerkt dat zo'n relatie als verademend wordt gezien. 'Residenties werkte al coronaproof voordat corona onze samenleving binnenkwam.' (vrij naar Johan Gijsen/LGW, Aart van der Maas/HU)

Nieuwe residenten zoeken we voorlopig bij de internationale kunstenaars die al in Utrecht of Nederland werken, zodat reizen geen belemmering was/is. **Randa Awad**, schrijfster en als vluchteling naar Utrecht gekomen, is sinds 2020 onze nieuwe resident. Randa houdt ons een spiegel op onze samenleving voor. Haar internationale netwerk en perspectief leert ons hoe we de kunstenaars dicht bij huis aan ons kunnen binden. Een werkwijze waar bv [DutchCulture](#) graag over mee denkt: wat betekent internationale samenwerking als je reisbewegingen beperkt? We zijn er het afgelopen jaar redelijk in geslaagd in onze bijeenkomsten en de keuzes van thema's die van belang zijn voor cultuur, educatie en maatschappij op de voorgrond te zetten en zien ook dat onze **serie Reflecties**, waarin onze residenten en Utrechtse organisaties en achterban reflecteren op de nieuwe samenleving, connecties verdiept tussen residenten en Utrecht.

In juli 2019 is Stichting Residenties opgericht. Het vormgeven van onze eigen organisatie krijgt aandacht. Wat betekent het besturen van een organische groeiende organisatie, met een jong, divers bestuur? Samen met partners als Het Wilde Westen en LKCA zoeken we naar nieuwe bestuurlijke wegen.

1.3 Publiek en partners

Residenties geeft een nieuwe betekenis aan cultuur, door haar unieke werkwijze en bereik. De residenten zetten met de Utrechtse organisaties intensieve werktrajecten in cultuur, onderwijs & samenleving op, waarbij een kleine afstand tussen maker en deelnemend publiek voorop staat. Publiek wordt uitgedaagd actief deel te nemen, de residenten streven naar wederkerigheid in hun relatie met het publiek. Een grotere publieksbekendheid is niet ons primaire streven. We achten het van groter belang dat ons netwerk weet wat we doen en dat we ons netwerk kunnen uitbreiden. Daar willen we op inzetten. Deelnemers aan activiteiten worden deels door partners, deels door Residenties geworven, waarbij het cruciaal is dat inwoners van Utrecht van alle lagen van de stad kunnen delen in de inspiratie die de activiteiten van de kunstenaar of wetenschapper veroorzaken. Ons eigen netwerk, de samenwerkende organisaties en de deelnemers aan de residentie-activiteiten zijn de grootste communicatiedragers voor Residenties. Zij verspreiden hun bijzondere ervaringen en maken anderen nieuwsgierig.

De afgelopen jaren richtten we onze site daarop in en vooral onze nieuwsbrief-mailing kreeg een andere inzet: gericht op het informeren over onze residenten, en organisaties te prikkelen onderdeel te worden van de residentie-programma's. Via de netwerken van onze achterban vergroten we het abonneebestand. Social media zijn minder van belang; we gebruiken Twitter, Facebook en LinkedIn, om lopende activiteiten onder de aandacht te brengen.

Residenties heeft een aantal eigen **communicatie- en documentatiekanalen**:

- Site: op www.residentiesinutrecht.nl kondigen we de komst van makers/denkers aan, nodigen we uit voor deelname aan activiteiten, voorzien we gasten van een Nederlandstalige context waarin ze werken en documenteren we de residenties uitgebreid aan de hand van

tekst, foto, video en audio. Wat dat laatste betreft: we maken inmiddels ook podcasts. (In de zomer van 2021 zal onze nieuwe site online staan, aangepast aan onze doorontwikkelde communicatiestrategie.) Op onze [site](#) (in onze voettekst) maken wij kenbaar welke subsidiënten ons ondersteunen.

- Nieuwsbrief: vaste contactpersonen en mogelijk geïnteresseerden informeren we met een schrijven rechtstreeks in hun inbox. We kondigen residenties aan, voorzien lopende residenties van updates en delen de impact van residenties.
- Twitter, Facebook en LinkedIn: we gebruiken deze voor aankondiging van onze activiteiten, maar zetten er niet grootschalig op in.
- Persbenadering doen we gezamenlijk met onze residenten en organisaties, gericht en op inhoud – niet zozeer op werving.

2 Bestuur en organisatie

In dit hoofdstuk gaan we in op de manier waarop Residenties is georganiseerd en de belangrijkste ontwikkelingen hieromtrent in de periode 2019-2020.

2.1 Oprichting Stichting Residenties

Residenties in Utrecht (RiU) bestond de afgelopen jaren als een project onder verantwoordelijkheid van voorheen Stichting Cultuurpromotie Utrecht (inmiddels opgegaan in Utrecht Marketing) en stichting PUMP, beide culturele koepelorganisaties in Utrecht. Aan de toekenning van een subsidie aan Residenties in Utrecht voor de periode 2019-2020 werd de voorwaarde verbonden dat Residenties in Utrecht een zelfstandige stichting opricht. Voor de eerste drie maanden in 2019 werd een subsidiebedrag van € 20.000 toegekend aan Stichting PUMP, waar Residenties in Utrecht tot op dat moment was ondergebracht.

Sanne Scholten werd desgevraagd voorzitter van de nieuwe Stichting Residenties, die in de zomer van 2019 is opgericht. Omdat het leggen van verbindingen in de stad het centrale thema van onze stichting is, is de representativiteit van de diverse netwerken in Utrecht binnen onze organisatie belangrijk.

Sanne smeedt samen met tweede bestuurslid Marian ter Haar plannen om te komen tot een divers bestuur qua leeftijd, gender en expertise. Dat is gelukt. Na een campagne op LinkedIn en door gesprekken met jonge makers kwamen we op 3 december met zo'n 40 belangstellende aspirant bestuurders samen om over de toekomst van RiU te praten. We deden dat samen met Hans van Soelen, Hoofd Culturele Zaken gemeente Utrecht die het cultuurbeleid van de stad toelichtte, Henk Heuvelmans, initiatiefnemer RiU die over de totstandkoming ervan sprak en Amparo González Sola, de huidige resident, die over haar residentie vertelde. Dit alles gesteund door het ervaringsverhaal van Lidy Ettema, coördinator van Residenties in Utrecht.

Op de derde december werd de kiem van het bestuur geplant. Er zijn ruim voldoende belangstellenden om een divers en jong bestuur te vormen. Op 11 december 2019 vergadert het bestuur voor de eerste keer: acht in getal. Mensen met een gevarieerde achtergrond, leeftijd, ervaring en expertise, een zeer diverse mix. Met ruimte voor startende bestuursleden en met steeds aandacht voor reflectie, leren en verbeteren.

2.2 Bestuur en governance

Het bestuur wordt gevormd door:

- Sanne Scholten, directeur Landelijk Kennisinstituut Cultuureducatie en Amateurkunst
- Alexandra Mientjes, projectmanager IT Concertgebouw
- Ayden Carlo Dijkstra, tektschrijver, communicatieadviesbureau
- Jill Senhorst, programma-adviseur Fonds voor Cultuurparticipatie
- Marian ter Haar, expert kennisontwikkeling over het gebruik van sport, bewegen en cultuur als middel bij publieke vraagstukken in het sociale domein
- Nina van der Zouwen, choreograaf, danser, eigenaar This is Neva

- Rohan Poldervaart, koördirigent, artistiek leider Vocal Statements
- Semina Ajrovic, onderzoeksjournalist de Volkskrant

In 2020 vergaderden we vijf keer waarvan twee keer fysiek en drie keer via het web. Ook komen we in kleiner verband rondom deelthema's samen en is het gelukt de aanvraag voor een plek in de Cultuurnota gehonoreerd te krijgen. Er is kennisgemaakt met de redactieraad en deelgenomen aan een Residentiecafé om zo langzaam in gesprek met elkaar en betrokkenen onze bestuursfilosofie te zoeken. We willen besturen op een wijze die nauw aansluit bij de werkwijze van de Residenties.

Residenties in Utrecht werkt volgens de principes van de Code Cultural Governance en hanteert daarbij het bestuursmodel. Het bestuur is verantwoordelijk voor beleid en resultaten van RiU. De coördinator ondersteunt de beleidsvoorbereiding en zorgt voor de uitvoering van de meeste activiteiten.

Residenties werkt vanuit een maatschappelijke doelstelling en heeft haar manier van werken daarop ingericht. Bestuursleden zijn geselecteerd op een combinatie van hun expertise en hun bereidheid zich aan de missie van Residenties te verbinden. Het bestuur streeft naar een diverse samenstelling. Bestuursleden vormen de verbinding met het Utrechtse netwerk.

Het bestuur heeft een bestuursreglement opgesteld, waarin zij haar manier van werken heeft vastgelegd. Begin 2021 vond een eerste bestuursevaluatie plaats. Op basis daarvan zijn verbeteracties opgesteld. Het bestuur is verantwoordelijk voor het verbeterproces en dit wordt in overleg met hen op initiatief van de voorzitter ingericht. Onderdeel van het verbeterproces is dat elk bestuurslid de eigen gewenste ontwikkeling als bestuurslid verwoordt en we samen het werken aan die ontwikkeldoelen helpen te realiseren.

Het bestuur streeft naar een open cultuur gebaseerd op onderling vertrouwen. Vertrouwen en ruimte om nee te zeggen en verwachtingen te communiceren zijn de basis voor leren en verbeteren. In bestuursvergaderingen wordt bijvoorbeeld ruimte gemaakt om eerst een nadere toelichting te geven op de formele aspecten van een bepaald besluit, alvorens het inhoudelijke gesprek wordt gevoerd.

Residenties is een kleine organisatie. Het bestuur bepaalt het beleid en werkt soms mee in de uitvoering van bepaalde taken. Hoe we dit doen en hoe we daarbij rolzuiver blijven handelen, is steeds onderwerp van gesprek. Ook fair practice is een belangrijk streven, maar staat onder druk: het is een continu proces om de balans te vinden tussen de idealen van de stichting en de realiteit van moeilijk te verkrijgen financiering alsmede de soms als knellend ervaren beleidskaders die ten grondslag liggen aan subsidies.

2.3 Bureau

De uitvoering van Residenties is in handen van projectcoördinator Lidy Ettema, als zzp'er daartoe opdracht verleend voor 0,4 FTE door het bestuur.

De werkzaamheden betreffen het aandragen van nieuwe residenties ism de partners uit de stad, het samenstellen van een programma in overleg met de resident en genoemde partners, het behouden van de regie en het uitbreiden van het netwerk van residenties.

In 2019, tot aan begin 2020, verzorgde Iddo Havinga als zzp'er voor 0,2 FTE (in 2019; en 0,1 FTE eerste kwartaal 2020) de communicatie rondom residenten, deelnemers/publiek en documentatie van de residenties.

Sinds eind 2019 is communicatiemedewerker Maarten van Heuven als zzp'er toegevoegd voor 0,2 FTE, belast met het uitdenken van nieuwe communicatiestrategieën om residenties steviger in de stad te verankeren.

We kiezen er nu voor om de communicatie voor onze deelnemers / participanten en publiek grotendeels bij onze partners neer te leggen omdat zij een rechtstreekse relatie hebben met hun achterban.

Momenteel wordt de communicatiefunctie alleen vervuld door Maarten; zodra ons budget dat toe laat, stellen we een nieuwe medewerker uitvoerende communicatie aan om Maarten meer tijd te laten voor de strategische ontwikkeling.

Dit kleine coördinerende projectbureau, zonder kantoor, werkt samen vanuit een waaier aan organisaties uit de stad, op cultureel, educatief, wetenschappelijk niveau en uit het sociale domein. Vanuit dit netwerk komen de ideeën; de maker/denker bedenkt binnen dit netwerk een eigen route en neemt organisaties & deelnemers daarin mee. Residenties houdt een regisserende rol in dit proces en wordt terzijde gestaan door een redactieraad.

De realisering van Residenties met 0,6 FTE, in opdracht aan zzp'ers verleend, is te krap. Een werkwijze als Residenties is arbeidsintensief; werkzaamheden groeien door het feit zelfstandig te zijn; de werkwijze en manier van besturen overdraagbaar te willen maken, residenties niet af te kappen als de organisaties in de stad daar verder mee willen (en bijdragen), onderzoek is gewenst en wordt opgezet. Stelselmatig worden overuren gemaakt. In de aanvraag voor de vierjaren-Cultuurnota is aandacht gevraagd om de honorering stapsgewijs te kunnen aanpassen, passend bij het aantal uren. Het toegekende budget vanuit de Cultuurnota voor de komende jaren is gelijk gebleven, maar de facto verminderd met jaarlijks € 15.000 vanwege de veranderde Btw-positie nu Residenties onder een eigen stichting valt. We vroegen het subsidieloket hiervoor om aanpassing en hoorden deze week dat voor het eerste jaar een tegemoetkoming kan worden aangevraagd.

Dat het budget ontoereikend is om gewerkte uren reëel te kunnen honoreren, is een blijvende zorg voor organisatie en bestuur. We gaan inventief om met het budget dat we toegekend hebben gekregen en zijn in gesprek met onze partners over een financiële bijdrage naast de kosten die zijzelf maken voor het realiseren van de residenties; te zien als bijdrage aan de maatschappelijke waarde die een residentie ook hen oplevert.

Ook zoeken we naar mogelijkheden een deel van de basiskosten via fondsaanvragen te financieren, al is dat vaak ingewikkeld, omdat fondsen bij voorkeur concrete projecten financieren en geen arbeidsuren. Overigens kost ook fondswerving tijd en daarmee geld.

2.4 Redactieraad

Het bestuur laat zich adviseren over het beleid en over de keuze voor residenten door een redactieraad, met daarin vertegenwoordigers van het netwerk. De redactieraad komt enkele malen per jaar bijeen en adviseert daarnaast de coördinator. De verantwoordelijkheden van de coördinator en de redactieraad zijn formeel vastgelegd in het bestuursreglement van de stichting.

De redactieraad bestaat uit:

- Aart van der Maas, Opleidingsmanager Master Community Development, Hogeschool Utrecht
- Cobie de Vos, directeur Het Huis Utrecht
- Eric Holtman, directeur Media, ICT, VR & Design, ROC Midden Nederland
- Nanna Verhoeff, professor Screen Cultures & Society, en vanaf september hoofd Media- en

- Cultuurwetenschappen, oprichter Creative Humanities Academy, Universiteit Utrecht
- Johan Gijsen, directeur Le Guess Who?
 - Jitske Hirs, relatiemanager HKU Expertisecentrum Creatief Ondernemerschap,

Nanna volgde in 2020 Eugene van Erven op, die gepensioneerd is en daardoor minder in staat de Universiteit te betrekken bij de plannen van Residenties. Nanna omschreef haar motivatie in een van onze [reflecties](#). Eugene blijft overigens zijn netwerk ter beschikking stellen.

Lisette Boeren gaf haar redactieplaats eveneens in 2020 door aan Jitske Hirs. Jitske is geen onbekende van Residenties: vanuit haar functie als coördinator van stages/onderzoek bij HKU Kunst en Economie werkten we al meermalen samen. Jitske staat vanuit haar functies bij HKU dichter op het onderwijs en is daarmee eerder in staat het onderwijs actief te betrekken bij deelname aan residenties.

3 Jaarrekening

Separaat, in bijlage 3 vindt u de Jaarrekening 2019-2020 van Stichting Residenties.

Separaat, in bijlage 4 vindt u de controleverklaring van de onafhankelijke accountant.

4 Toelichting jaarrekening

In hoofdstuk 3 vond u de Jaarrekening 2019-2020 van Residenties in Utrecht. Hieronder worden de belangrijkste verschuivingen ten opzichte van de begroting voor 2019-2020 toegelicht.

4.1 Toelichting baten

Hieronder lichten we de belangrijkste afwijkingen van de baten toe.

Gemeente Utrecht

Gemeente Utrecht heeft het totale budget van € 135.000 voor 2019 en 2020 gezamenlijk als volgt verdeeld: € 80.000 voor 2019 (verdeeld over € 20.000 voor het eerste kwartaal, dat valt onder Stichting PUMP en € 60.000 voor de kwartalen 2 t/m 4) en € 55.000 voor 2020. In het jaaroverzicht 2019-2020 vindt u deze bedragen terug in gelijke verdeling van € 67.500, conform ingediende begroting.

Fondsen

In 2019 is medefinanciering voor de Residenties gevonden voor het project als geheel bij het Elise Mathilde Fonds en het Fentener van Vlissingen Fonds. Het K. F. Hein Fonds financiert mede de residentie van Amparo González Sola.

Fondswerving in 2019 met gezamenlijke partners waaronder Bellingcat, heeft geleid tot toekenning van subsidie van het Stimuleringsfonds voor de Journalistiek voor activiteiten in 2020 van € 35.000, waarvan € 20.000 voor de algemene organisatie en onkosten van de bootcamp in Utrecht aan Stichting Residenties is toegekend.

Bellingcat heeft, naast een groot aantal manuren, een subsidie van €1.000 toegekend als bijdrage aan het onderzoek naar visualisatie van onderzoeksgegevens in de bootcamp in oktober.

De Van Baaren Stichting heeft in 2020 een bijdrage toegezegd voor het werk van Amparo González Sola, die in 2021 zal worden uitbetaald.

Residenties is al enige tijd in gesprek met onder meer Fonds 21 en VSB, voor aanvullende financiering voor onze residenties. Door de huidige coronamaatregelen waren onze residenties onvoldoende concreet te maken. Beide fondsen zijn hiervan op de hoogte en verwachten in 2021 een aanvraag op basis van concrete invulling van een of meerdere van onze residenties.

Onze domein-overstijgende, grensoverschrijdende en experimentele manier van werken maakt het voor fondsen lastig ons te honoreren. We produceren niet, we maken niet, we verbinden. We leerden de afgelopen twee jaar onze werkwijze ook in de financieringsstructuur van de projecten in te brengen: we leren steeds meer om samen met onze partners en met de residenten een begroting op te stellen, waardoor ieder, net als voor de inhoud van het programma, ook medeverantwoordelijk is voor de financiering ervan. Waar we meestal bij fondsen buiten de gevraagde structuur van aantal voorstellingen/ podia / etc vallen, blijkt dat gezamenlijke fondsaanvragen met een ander stramien toch door fondsen in behandeling worden genomen. Dit proces beginnen we net - werk aan de winkel.

In natura: Utrechtse organisaties, residenten

De organisaties met wie de residenties worden opgezet, dragen bij aan de financiering van de residenties, door een aantal diensten en arbeidskracht in natura ter beschikking te stellen. Een aantal partners draagt daarnaast naar draagkracht financieel bij aan de residenties.

Ook onze residenten financieren zelf een deel van hun eigen residentie; op maat en naar vermogen.

4.2 Toelichting lasten

Hieronder lichten we de belangrijkste afwijkingen in de lasten toe.

BTW

Residenties in Utrecht is een zelfstandige stichting geworden. Voorheen resideerde Residenties achtereenvolgens onder Stichting Cultuurpromotie Utrecht (inmiddels opgegaan in Stichting Utrecht Marketing) en onder Stichting PUMP – beide stichtingen die als Btw-plichtig zijn aangemerkt, waardoor betaalde BTW kon worden teruggevorderd.

Stichting Residenties is sinds juli 2020 door de Belastingdienst eveneens als Btw-plichtig aangemerkt, maar slechts voor dat deel waarvoor Btw-belaste inkomsten binnenkomen. Uit de werkwijze van Residenties vloeit voort dat inkomsten uit publieksevenementen naar de organiserende instellingen gaan, waardoor een tekort ontstaat ten opzichte van de ingediende begroting van een bedrag van ca 15.000 op jaarbasis. Daardoor is een aantal kosten omlaag gebracht.

Personeelskosten

Aan personeelskosten is minder uitgegeven dan begroot. Noodgedwongen - want de organisatie kan als eerder gezegd meer mankracht gebruiken voor organisatie en bestendiging van het project. De werkzaamheden, horend bij de beoogde uitbreiding van uren van marketing, communicatie- en fondswerving, zijn verdeeld onder het organiserende team, waarin zij worden bijgestaan door het bestuur, middels adviserende en soms uitvoerende werkgroepen.

Personeels- en programmakosten

In de Jaarrekening zijn beide posten onder de post Programmakosten opgenomen, maar wel individueel terug te vinden op de begroting.

Corona – in natura

Activiteiten zijn andersoortig en kleinschaliger vormgegeven, waardoor uitgaven en daarmee de in natura bijdragen van de partners naar beneden is bijgesteld.

Programmakosten: Honorarium, Reis- en verblijfkosten

De projectkosten honorarium-reis-verblijf zijn in de begroting uiteen gehaald, maar in de verantwoording onder 1 noemer opgenomen. In plaats daarvan zijn deze kosten per resident verantwoord. We maken liever de kosten per resident inzichtelijk, dan in onderscheid voor honorarium, reis en verblijf aan te geven.

Communicatie- en kantoorkosten

Deze posten zijn in de Jaarrekening onder de post Algemene kosten tezamen opgenomen. De promotie is geheel bij de mee-organiserende partners gelaten. Residenties heeft om kostenbesparende redenen hier geen eigen budget aan besteed. Residenties heeft wel geïnvesteerd in site (die in 2021 een herstructurering krijgt) en online communicatie.

Bijlage 1 Residenten in 2019-2020

Wie zijn onze residenten?

In deze bijlage een korte introductie; op onze site staan de residenties uitgebreid omschreven; een activiteitenoverzicht vindt u in bijlage 2.

Aeham Ahmad

De Syrische pianist Aeham Ahmad is een langdurige verbinding aangegaan met Utrecht. Met de unieke combinatie van zijn talent als pianist en componist, zijn open blik op verschillende culturen en zijn verhaal als de ‘pianist van Yarmouk’ heeft hij de stad veel te bieden. Aeham werkte samen met een groot aantal Utrechtse culturele en educatieve partijen, waarvan sommigen het begin zijn van een duurzame samenwerkingen en ontwikkelingen, zoals het vernieuwen van het muziekonderwijs met Operamakers, ROC Midden Nederland Creative College en HKU Utrechts Conservatorium. In alle programma-onderdelen bleek de bijzondere impact die Aeham Ahmad maakt met zijn directe, creatieve en muzikale benadering van mensen. Aeham blinkt uit in het niet alleen vertellen van zijn verhaal, maar ook het oprechte interesse tonen voor dat van anderen. Aeham is niet enkel pianist, vluchteling of educator; het is de combinatie van al die dingen en zijn persoonlijke benadering die ervoor zorgt dat heel Utrecht kan leren van wat hij te vertellen heeft.

<https://www.residentiesinutrecht.nl/residentie/aehamahmad/>

Amparo Gonzalez Sola

Amparo González Sola (Argentinië) is danser, choreograaf en onderzoeker. Amparo González Sola zoekt bewust naar wegen om haar dans in te zetten om sociale, maatschappelijke en fysieke problemen aan te kaarten. Zij werkt op uitnodiging van kunstenaarsresidentie Het Vijfde Seizoen (Den Dolder) met een voor haar nieuwe sociale groep: psychiatrische patiënten. De kennis die zij vergaart, deelt zij met community experts over de hele wereld. Tijdens deze Residentie wil Amparo specifiek aandacht geven aan het proces dat zij met deze patiënten en hun therapeuten aangaat en de manier waarop zij met hen, via dans, uiteindelijk tot een zowel een presentatie als een persoonlijke ontwikkeling kan komen. Daarbij is het voor Amparo essentieel om het Utrechtse netwerk van Residenties te kunnen betrekken, zodat zij hulp krijgt van dansers van onder meer het ROC Midden Nederland, van wetenschappers (studenten en docenten), van community experts aan Hogeschool en Universiteit, van studenten en docenten aan zorginstellingen als ROC. Allen volgen of werken mee aan het maakproces van de dans én reflecteren op de sociale en maatschappelijke impact van dit proces.

<https://www.residentiesinutrecht.nl/residentie/amparo-gonzalez-sola/>

Eliot Higgins, Bellingcat

Eliot Higgins (UK) onderzoeksjournalist, was in oktober 2018 te gast bij het Impakt Festival, waar hij een lezing gaf - over de Bellingcat-methode, voor genodigden en het festivalpubliek van IMPAKT. Hij ontmoet Utrechtse instellingen en maakt sindsdien afspraken voor concrete vervolgprogramma's. Higgins ontwikkelde de Bellingcat-methode, waarmee burgerjournalistiek met behulp van *open source*-methoden wordt gestimuleerd. Door gebruik te maken van onlinebronnen zoals filmpjes wist Higgins in 2012 aan te tonen dat er chemische wapens werden gebruikt in Syrië. In 2014 richtte hij Bellingcat op, dat vervolgens met research naar bijvoorbeeld de MH17 liet zien hoe iedere burger kan bijdragen aan waarheidsvinding en *fact-checking*, met simpele software en middelen die vrij beschikbaar zijn op het internet. Van 13-15 november 2018 gaf Eliot een driedaagse workshop in Utrecht voor beleidsmakers, kunstenaars, studenten en professionals, die zijn methode van online open-source journalistiek willen leren kennen.

<https://www.residentiesinutrecht.nl/residentie/eliot-higgins-bellingcat/>

Randa Awad

Randa Awad is schrijver en publicist, afkomstig uit Syrië, van Palestijnse komaf, en nu in Utrecht woonachtig met haar twee dochters. Awad schrijft korte verhalen, poëzie, theater en artikelen en in 2018 verscheen haar boek 'Homeland, Bread and Memory'. Als internationale kunstenaar, levend in Utrecht, deelt ze op verzoek van Residenties met enige regelmaat haar visie op de Utrechtse samenleving. Ze schrijft voor ons verhalen en gedichten, ze werkt samen met internationale kunstenaars die een Residentie zijn aangegaan en organiseert activiteiten. Randa vertolkt zo het perspectief van internationale kunstenaars die in Utrecht leven en werken.

<https://www.residentiesinutrecht.nl/residentie/randa-awad/>

Richard Gregory

Richard Gregory is theatermaker en artistiek leider van Quarantine, een theatergezelschap uit Manchester, Verenigd Koninkrijk. Richards werk is een creatieve reactie op het dagelijks leven en het alledaagse, waarbij hij werkt met thema's als representatie, populisme, uitsluiting en inclusiviteit. Richard en zijn gezelschap willen ruimte geven aan mensen die normaal geen connectie hebben met kunst en hen de vraag stellen waarom ze zich niet door kunstenaars vertegenwoordigd voelen.

Met die centrale vraag gaat Richard Gregory sinds najaar 2019 aan de slag in Utrecht. Hij werkt daarbij aan meerdere, langlopende projecten waarbij nadrukkelijk aansluiting wordt gezocht met niet alleen andere theatermakers, musici en educators, maar ook niet-artisten en andere stadsbewoners. Samen met Residenties gaat Richard op zoek naar verschillende groepen en individuen binnen de Utrechtse samenleving om met hen nieuwe voorstellingen vorm te geven.

<https://www.residentiesinutrecht.nl/residentie/richard-gregory/>

Thema's als residentie:

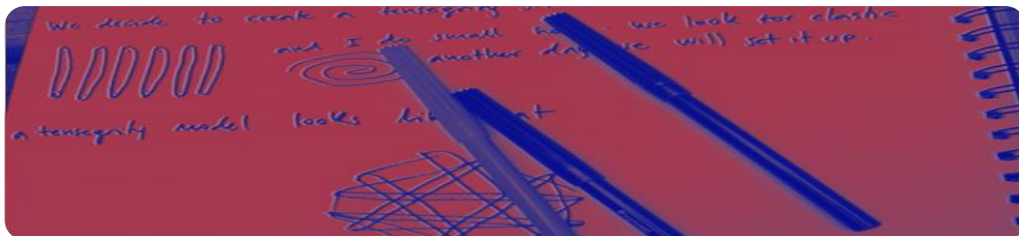
Reflecties

Het jaar 2020 wordt gedomineerd door de uitbraak van corona. Het culturele leven is hard geraakt, en er zijn momenten dat instellingen hun deuren moesten sluiten. Voordeel van het leven in deze tijd is dat we nieuwe wegen creëren om wat we belangrijk vinden, te kunnen blijven doen. Daarvoor moeten we zoeken, en dat doen we allemaal. Nieuwe wegen, andere impact. Ook de activiteiten van Residenties in Utrecht gingen niet of in andere vorm door. En waar onze internationale kunstenaars hun inspiratie en visie normaal in fysieke ontmoetingen delen, ten tijde van corona doen zij dat ook digitaal. We vragen ook vertegenwoordigers van onze partners wat corona voor hen betekent.

<https://www.residentiesinutrecht.nl/residentie/residenties-komt-met-reflecties/>

Impact

Wat we doen in de culturele sector is niet altijd even grijpbaar, of begrijpbaar. En dat hoeft ook niet altijd. Maar wat als we wél willen begrijpen wat er gebeurt, wat kunst met ons doet? Hoe maken we beleving kenbaar en overdraagbaar? Dit jaar gaan we met het thema impact aan de slag. De verleiding is groot om impact te meten met cijfers en data en het daarbij te laten.

Als Residenties in Utrecht zijn we benieuwd naar de artistieke waarde en de culturele stimulatie van kunst, binnen en buiten de culturele sector. We willen weten hoe je over impact kunt spreken, en we gaan op zoek naar een manier waarop we dat kunnen uitdrukken. Dat doen we niet alleen, maar met ons netwerk en onze residenten. Op deze pagina vertellen onze partners en kunstenaars hoe zij het thema impact benaderen.

<https://www.residentiesinutrecht.nl/residentie/impact-centraal/>

Bijlage 2 Activiteitenoverzicht Residenties 2019 – 2020

Aeham Ahmad	Februari 2019	Vrije Geluiden	Opname, interview
	Voorjaar, najaar 2020	ROC MN, TivoliVredenburg	Optreden viering Bevrijdingsdag
	Voorjaar, najaar 2020	Ihaka-ISK	workshops
	5 mei 2020	Bevrijdingsfestival	Optreden
	Zomer 2020	Dock, ROSA	Workshop speeltuin De Watertoren, opening zomerprogramma
Amparo González Sola	Zomer-december 2019	Het Vijfde Seizoen, Altrecht, Fivoor, individuele artiesten	Ontwikkelen en geven workshops met bewoners van Altrecht (cliënten, therapeuten, bewakers en buurtbewoners)
	Zomer-december 2019	ROC MN (Creative College, Gezondheidszorg), Ithaka-ISK Hogeschool Utrecht, Universiteit Utrecht	Lessen, workshops onderwijs
	??	ZIMIHC, Utrecht danst	Workshop in kader van aftrap Utrecht danst
	Februari 2020	Congres fysiotherapeuten	
	Maart 2020	Festival Codarts	lezing
	Zomer 2020	Altrecht, Fivoor, Radboud Universiteit, ROC MN	From One Hand to the Other, voorstelling met cliënten/therapeut/stagiair ROC
	Najaar 2020	Hogeschool Utrecht	Congres over ... lezing
	November 2020	Radboud Universiteit, Het Wilde Westen	Mind the Arts, livestream, over de rol van kunst binnen de GGZ
Bellingcat	10-12 Mei 2019	Studenten Universiteit Utrecht, Hogeschool Utrecht, Fontys, ROC MN, HKU, IMPAKT, DUIC, Politie	Bootcamp Eliot Higgins sprak de studenten toe in een videoboodschap :

	28 mei 2019	Studium Generale Utrecht, Graduate Honours Interdisciplinary Seminars, Descartes Centre	Lezing Eliot Higgins <i>Speaking truth to power</i>
	Augustus 2019	Journallab, Bellingcat	Stimuleringsfonds Journalistiek, gezamenlijke aanvraag
	Vanaf september 2019	ROC MN Mediareactie	Inbouw Bellingcat, open source techniek in curriculum bootcamp, als eerste mbo-opleiding in Nederland
	Februari 2020	De Limburger, Fontys Academy, Design Academy Eindhoven,	Bootcamp Sittard
	Oktober 2020	Studenten ROC. Fontys, Universiteit, HKU, jong afgestudeerden, DUIC, Narrative Structure, IMPAKT	Bootcamp Utrecht, visualisatie centraal
	November 2020		Bootcamp digitaal
Randa Awad	Sinds 2018	Netwerk uitwisseling	Schrijven van verhalen, over het leven als nieuwkomer in Nederland
Richard Gregory	Sinds december 2019	SPRING, HKU, Universiteit Wales	voorstelling Ark, ism inwoners Utrecht
	Najaar 2020	Hogeschool Utrecht	Congres over ... lezing
	November 2020	Gaudeamus, Vocal Statements, SPRING, HKU theater, Universiteit Wales	